

Fizjologia Ciąży

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	I Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii 02-015 Warszawa; Pl. Starynkiewicza 1/3 Tel: (22) 58 30 301; e-mail: iwona.dmochowska@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Artur Ludwin
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Artur Ludwin; artur.ludwin@wum.edu.pl,
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. Barbara Suchońska, barbara.suchonska@wum.edu.pl dr n. farm., lek. Wanda Gajzlerska-Majewska, wanda.gajzlerska-majewska@wum.edu.pl lek. Bartosz Korzeb, bartosz.korzeb@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. farm., lek. Wanda Gajzlerska-Majewska, wanda.gajzlerska-majewska@wum.edu.pl lek. Justyna Romańska, justyna.romanska@wum.edu.pl, lek. Izabela Choregiewicz, izabela.choregiewicz@wum.edu.pl, lek. Jarosław Leśniczak; jaroslaw.lesniczak@wum.edu.pl lek. Przemysław Zajączkowski; przemyslaw.zajaczkowski@wum.edu.pl lek. Daria Salloum; daria.salloum@wum.edu.pl, lek. Elżbieta Bumbul-Mazurek; elzbieta.bumbul-mazurek@wum.edu.pl lek. Izabela Walasik-Szewczyk; iwona.dmochowska@wum.edu.pl

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

lek. Gabriela Grala-Spalik; gabriela.grala@wum.edu.pl lek. Joanna Blok; joanna.blok@wum.edu.pl, lek. Weronika Knap-Wielgus, weronika.knap-wielgus@wum.edu.pl, lek. Bartosz Korzeb , bartosz.korzeb@wum.edu.pl, lek. Daria Stelmach, daria.stelmach@wum.edu.pl, lek. Kamil Jasak, kamil.jasak@wum.edu.pl lek. Ksawery Goławski, ksawery.golawski@wum.edu.pl
--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	III rok, I semestr		Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ				
		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		6	0,24	
seminarium (S)		-	-	
ćwiczenia (C)		9	0,36	
e-learning (e-L)		-	-	
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-	
praktyka zawodowa (PZ)		-	-	
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,4	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Podstawowym celem kształcenia jest zapoznanie studentów ze zmianami fizjologicznymi w organizmie kobiety ciężarnej, przebiegiem niepowikłanej ciąży oraz porodu, a także zmianami połogowymi.
C2	Kształtowanie u studenta etycznych, społecznych i prawnych uwarunkowań wykonywania zawodu lekarza oraz zasad promocji zdrowia opartego na dowodach naukowych i przyjętych standardach postępowania.
C3	Uświadomienie studentom konieczności systematycznego uzupełniania wiedzy w zakresie: - znajomości i rozumienia przyczyn, objawów i zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do przebiegu ciąży fizjologicznej, - wiedzy na temat funkcji rozrodczych kobiety, zaburzeń z nimi związanych, zasad planowania prokreacji.
C4	W zakresie umiejętności student:

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanej objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o prawidłowym przebiegu ciąży oraz objawy będące dowodem nieprawidłowości jej przebiegu (krwawienia z dróg rodnych, czynność skurczową mięśnia macicy), - interpretuje wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze krwi, czynność serca ciężarnej) oraz wyniki badań laboratoryjnych świadczących o prawidłowym przebiegu ciąży, - zna prawidłowy mechanizm porodu (rozpoczęcie porodu i nieprawidłowy czas jego trwania), - interpretuje objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie porodu, - ustala zalecenia i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji, - efektywnie korzysta ze źródeł informacji dotyczących zagadnień medycznych i weryfikuje ich wiarygodność, - posiada zdolności samokształcenia,
C5	<p>W zakresie kompetencji student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okazuje szacunek dla pacjenta i troskę o jego dobro, - w swoich działaniach przestrzega zasad etycznych i praw pacjenta (ochrona danych osobowych, intymność), - systematycznie uzupełnia i aktualizuje wiedzę oraz krytycznie potrafi analizować dane z piśmiennictwa (w tym anglojęzycznego), - potrafi pracować w grupie oraz wdrażać zasady koleżeństwa, - efektywnie współpracuje z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia, - wykazuje odpowiedzialność za swój rozwój zawodowy i wkład w dalszy rozwój nauk medycznych, - rozpoznaje własne ograniczenia, ocenia własny deficyt i potrzeby edukacyjne oraz planuje aktywność edukacyjną i jej ewaluację.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W10.	uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia
E.W11.	wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu
E.W12.	zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
D.U10.	pracować w zespole wielospecjalistycznym, w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
G.U25.	wyjaśniać i stosować normy zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej oraz międzynarodowe normy etyki lekarskiej

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

Numer efekty uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zagadnienia z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych – w podstawowym zakresie.
W2	zagadnienia z zakresu stomatologii – w stopniu zaawansowanym.
W3	problematykę edukacji prozdrowotnej.
W4	zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników.
W5	organizację praktyki lekarza dentysty i zasady zarządzania w systemie ochrony zdrowia.
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	prowadzić postępowanie kliniczne oparte na wiedzy i respektujące zasady humanitaryzmu.
U2	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy.
U3	inspirować proces uczenia się innych osób.
U4	komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta.
U5	komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą.
U6	krytycznie oceniać wyniki badań naukowych i odpowiednio uzasadniać stanowisko.
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.
K2	kierowania się dobrem pacjenta.
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej praw pacjenta.
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych.
K7	korzystania z obiektywnych źródeł obserwacji.
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji.
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, a także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	<p>W1 - Wykład 1 – Uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia.</p> <p>Zakres wykładu obejmuje omówienie cyklu miesięczkowego, zmiany hormonalne w okresie ciąży, objawy obiektywne i subiektywne wczesnej ciąży, metody jej rozpoznania, ustalenie terminu porodu oraz zmiany zachodzące w poszczególnych układach ciążarnej.</p> <p>Wykładowca: lek. Elżbieta Bumbul-Mazurek</p>	E.W10.
	<p>W2 - Wykład 2 – Wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu.</p> <p>Wykład uwzględni podstawy badania noworodka po fizjologicznym porodzie raz wszystkie czynności jakie powinny być wykonane po urodzeniu płodu, a także uwzględni wpływ diety i czynników środowiskowych na rozwój dziecka w okresie płodowym, noworodkowym i niemowlęcym.</p> <p>Wykładowca: lek. Justyna Romańska / lek. Izabela Choregiewicz</p>	E.W11.
	<p>W3 - Wykład 3 – Zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży. Tematyka wykładu obejmuje podstawowe pojęcia z anatomii miednicy małej uwzględniające pojęcia położnicze, anatomii płodu oraz rozpoznanie rozpoczynającego się porodu. Omawiane są kolejne okresy porodu fizjologicznego z uwzględnieniem badania położniczego zewnętrznego i wewnętrznego. Badania obrazowe i farmakoterapia w ciąży w zakresie opieki stomatologicznej. Wybrane stany nagłe u ciężarnych.</p> <p>Wykładowca: lek. Przemysław Zajączkowski / lek. Jarosław Leśniczak</p>	E.W12.
Ćwiczenia	<p>Zajęcia praktyczne – ćwiczenia - obejmują zakres wiedzy z tematyki wykładów w aspekcie praktycznym.</p> <p>C1 – Ćwiczenie 1 - Praktyczne omówienie na przykładach cyklu miesięczkowego, zmian hormonalnych w okresie ciąży, objawów obiektywnych i subiektywnych wczesnej ciąży, metod jej rozpoznania, ustalanie terminu porodu oraz identyfikacja zmian zachodzących w poszczególnych układach ciążarnej.</p>	D.U10., G.U25., U1-U6., K1-K9., W1-W5.
	<p>C2 – Ćwiczenie 2 - Omówienie wpływu diety i czynników środowiskowych na rozwój dziecka w okresie płodowym, noworodkowym i niemowlęcym na przykładach</p>	D.U10., G.U25., U1-U6., K1-K9., W1-W5.

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

	C3 – Ćwiczenie 3 - Omówienie kolejnych okresów porodu fizjologicznego z uwzględnieniem badania położniczego zewnętrznego i wewnętrznego - ćwiczenia na fantomach, filmy przedstawiające poród fizjologiczny i poród zabiegowy oraz cięcie cesarskie. Zajęcia odbywają się na sali porodowej oraz na fantomach w CSP.	D.U10., G.U25., U1-U6., K1-K9., W1-W5.
Ćwiczenia prowadzą:	lek. Jarosław Leśniczak, lek. Przemysław Zajączkowski, lek. Elżbieta Bumbul-Mazurek, lek. Daria Salloum, lek. Ksawery Goławski, lek. Justyna Romańska, lek. Izabela Choregiewicz, lek. Izabela Walasik-Szewczyk, lek. Gabriela Grala-Spalik, lek. Joanna Blok, lek. Weronika Knap-Wielgus, lek. Kamil Jasak, lek. Bartosz Korzeb, lek. Daria Stelmach.	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- M. Troszyński - „Położnictwo ćwiczenia” PZWL 2003 r. Wznowienia 2009-2016.
- J.W. Dudenhausen., Położnictwo praktyczne i operacje położnicze, PZWL 2013,
- Grzegorz H. Bręborowicz, Krzysztof Czajkowski (red.): Położnictwo tom 1, Warszawa 2020, PZWL Wydawnictwo Lekarskie
- Fizjologia człowieka. Redakcja naukowa: Stanisław Konturek. ELSEVIER Urban & Partner Wrocław 2013,
- Fizjologia człowieka. Jan Górski. PZWL 2010,
- Atlas fizjologii człowieka Nettera. John T. Hansen, Bruce M. Koeppen. Redakcja wydania polskiego Stanisław Konturek, Urban & Partner, Wrocław 2005

Uzupełniająca

- Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej pod redakcją prof. Władysława Traczyka i prof. Andrzeja Trzebskiego. Wydanie III zmienione i uzupełnione PZWL 2010,
- Wykłady z fizjologii człowieka. Redakcja naukowa: Małgorzata Tafil-Klawe i Jacek J. Klawe, PZWL 2010.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W3 (wykłady)	Fizjologia ciąży, porodu i opieka nad noworodkiem: Sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas wykładów i zajęć praktycznych	<u>Np. zaliczenie bez oceny</u> odbywa się na podstawie: - kolokwium ustnego w dniu ostatnich zajęć praktycznych. (zakres wykładów oraz zajęć praktycznych), - obserwacji pracy studenta, - oceny aktywności w czasie zajęć, - oceny przygotowania do zajęć, - dyskusji w czasie zajęć, - 100% frekwencji na wykładach i ćwiczeniach.
E.W10.- E.W12., D.U10., G.U25., U1-U6., K1-K9., W1- W5	Ćwiczenia w sali porodowej oraz ćwiczenia fantomowe: Sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas wykładów i zajęć praktycznych	

9. INFORMACJE DODATKOWE

Na zajęcia zapraszamy z własnym identyfikatorem, obuwiem i ubraniem ochronnym, umożliwiającym wejście do sali porodowej. Pierwszego dnia zajęć zostaną przydzielone szafki dla studentów (1 osoba do szafki). Kaucja zwrotna za wydany numerok wynosi 50 zł. Zgubienie kluczyka do szafki obliuguje studenta do dorobienia klucza we własnym zakresie lub do zatrzymania kaucji przez sekretariat w celu pokrycia kosztów wyrobienia dodatkowego klucza.

**Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

Blok zajęć trwa 3 tygodnie:

Obowiązkowe uczestnictwo w trzech wykładach (po 2 h) z podstaw fizjologii ciąży, porodu i opieki nad noworodkiem.

Obowiązkowe uczestnictwo w ćwiczeniach praktycznych na fantomach (CSP) i sali porodowej (3 spotkania 1 x w tygodniu po 3 h).

Podczas odbywania zajęć dopuszcza się w sytuacjach wyjątkowych jedną usprawiedliwioną nieobecność, którą należy odrobić u Koordynatora przedmiotu. Nieobecność dłuższa niż 1 dzień zajęć skutkuje koniecznością odrobienia całego bloku z inną grupą lub po zakończonym bloku zajęć indywidualnie u Koordynatorów przedmiotu.

Zaliczenie przedmiotu będzie możliwe po odpracowaniu zaległości/ nieobecności, nie później niż 3 tygodnie po zakończonym bloku zajęciowym.

Zajęcia w Klinice odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 10.45-15.00. (w tym przerwa 15 minut)

- 10.45-12.15 – wykłady na Auli (2 h),
- 12.30-14.45; 12.45-15.00 – zajęcia praktyczne – ćwiczenia,
- 12.15 -12.30; 12.30-12.45 – przerwa

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich